

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสถาบันพระปกเกล้า ประจำปี พ.ศ. 2564

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- 2) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- 3) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงด้านทุจริตที่หากเกิดขึ้นแล้วอาจมีผลกระทบเชิงลบ ต่อองค์กรอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 จนถึงปัจจุบัน และสอดคล้องตามเจตจำนงสุจริตของผู้บริหารสถาบันพระปกเกล้า สำนักงานเลขาธิการ ในฐานะผู้รับผิดชอบการตรวจสอบและการดำเนินการในกระบวนการขออนุมัติ อนุญาต การขอยืมเงินและส่งเงินยืมคืนของพนักงานสถาบันพระปกเกล้า เพื่อใช้ในการดำเนินกิจกรรม/งาน/โครงการต่าง ๆ จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน จำนวน 1 กระบวนการ ตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้านที่ 3 “ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ” รวมทั้งกำหนดมาตรการกิจกรรม แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต หรือขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

1. ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- 1) ด้านความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- 2) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ⊗ 3) ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร
ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน การดำเนินการจัดการฝึกอบรม สัมมนา

ชื่อหน่วยงาน สถาบันพระปกเกล้า

ผู้รับผิดชอบ พนักงานฝึกอบรมและบริหารโครงการ

ตารางที่ 1 ตารางระบุความเสี่ยง (Known Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
1.	พนักงานเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอกที่สูง โดยมีผลประโยชน์แอบแฝง		✓
2.	พนักงานรับสินบน ของขวัญ สินน้ำใจ ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา เช่น สถานที่จัดอบรมสัมมนา อาหาร ที่พัก เป็นต้น		✓
3.	พนักงานเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น		✓
4.	พนักงานยักยอกเงินหลวง หรือปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน ทำให้ส่งเงินยืมคืนล่าช้าเกินจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืมของพนักงาน	✓	
5.	พนักงานไม่สืบราคาโรงแรมที่พักของการจัดการฝึกอบรม สัมมนาจากผู้ประกอบการจริง		✓
6.	พนักงานกำหนด TOR การจัดซื้อจัดจ้างโรงแรมหรือการดำเนินงานในประเทศหรือต่างประเทศ เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน		✓

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Known Factor	Unknown Factor
7	พนักงานไม่นำเงินที่รับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของผู้รับการฝึกอบรม สัมนาส่งฝ่ายการเงินเกินกำหนดเวลา 10 วัน	✓	
8	พนักงานตรวจรับงานโดยไม่ตรง TOR โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้สัญญา		✓

2. การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติ ควบคุมดูแลได้

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1.	พนักงานเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอกที่สูง โดยมีผลประโยชน์แอบแฝง	✓			
2.	พนักงานรับสินบน ของขวัญ สินน้ำใจ ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา เช่น สถานที่จัดอบรมสัมมนา อาหาร ที่พัก เป็นต้น		✓		
3.	พนักงานเบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก เป็นต้น	✓			
4.	พนักงานยกยอกเงินหลวง หรือปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน ทำให้ส่งเงินยืมคืนล่าช้าเกินจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืมของพนักงาน			✓	
5	พนักงานไม่สืบราคาโรงแรมที่พักของการจัดการฝึกอบรม สัมนาจากผู้ประกอบการจริง		✓		

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
6	พนักงานกำหนด TOR การจัดซื้อจัดจ้างโรงแรมหรือการดำเนินงานในประเทศหรือต่างประเทศ เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน	✓			
7	พนักงานไม่นำเงินที่รับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของผู้รับการฝึกอบรม สัมมนาส่งฝ่ายการเงินเกินกำหนดเวลา 10 วัน			✓	
8	พนักงานตรวจรับงานโดยไม่ตรง TOR โดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากคู่สัญญา	✓			

3. ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

3.1 ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นสูงของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 3 หรือ 2

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นเป็นกิจกรรม หรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่ากิจกรรมหรือขั้นตอนนั้นมีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ 1 เท่านั้น

3.2 ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม Financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือกระทบด้านการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 ข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง 2 มิติ (Risk Level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		3	2	1	3	2	1	
1.	พนักงานยักยอกเงินหลวง หรือปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน ทำให้ส่งเงินยืมคืนล่าช้าเกินจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืมของพนักงาน		2			3		2 x 3
2.	พนักงานไม่นำเงินที่รับชำระค่าที่พัก ห้องเดี่ยวของผู้รับการฝึกอบรม สัมมนาส่งฝ่ายการเงินเกินกำหนดเวลา 10 วัน		2			3		2 x 3

หมายเหตุ ตารางที่ 3 นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ 2

4. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วยร้อยละ การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพ การ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
1. พนักงานยักยอกเงินหลวง หรือปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน ทำให้ส่งเงินยืมคืนล่าช้าเกินจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืมของพนักงาน	ดี			ปานกลาง
2. พนักงานไม่นำเงินที่รับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของผู้รับการฝึกอบรม สัมมนาส่งฝ่ายการเงินเกินกำหนดเวลา 10 วัน	ดี			ปานกลาง

หมายเหตุ ตารางที่ 4 นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง) จากตารางที่ 3 มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำกรประเมิน

ตารางที่ 5 แผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง แผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตการส่งคืนเงินยืมตามระยะเวลาที่กำหนด
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
1.	พนักงานมีการยักยอกเงินหลวง หรือปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน เช่น นำเงินเหลือจ่ายจากการจัดฝึกอบรม สัมมนา ไปใช้จ่ายส่วนตัว เป็นต้น ทำให้ส่งเงินยืมคืนล่าช้าเกินจากที่กำหนดไว้ในสัญญาเงินยืมของพนักงาน	1) ผู้บริหารกำหนดมาตรการในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เรื่อง การส่งคืนเงินยืมตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตการยักยอกเงินหลวง หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตน โดยหากพนักงานไม่ดำเนินการส่งคืนเงินยืมในระยะเวลาที่กำหนดจะไม่สามารถขอยืมเงินครั้งต่อไปได้ และต้องทำหนังสือชี้แจงสาเหตุการส่งคืนเงินยืมล่าช้าเกินกำหนดต่อผู้อำนวยการสำนัก/วิทยาลัย เพื่อเสนอรองเลขาธิการฯ พิจารณา ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามแนวปฏิบัติสำหรับการยืมเงินและการส่งคืนเงินยืม ตามบันทึกข้อความ ที่ สนล.787/2558 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		<p>เรื่อง แนวทางปฏิบัติการส่งใช้เงินยืม และ ที่ สนล. 132/2559 ลงวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2559 เรื่อง แนวทางปฏิบัติ (เพิ่มเติม) สำหรับการยืมเงินและส่งใช้เงินยืม</p> <p>2) สำนักงานเลขาธิการฯ (งานการเงิน และงานงบประมาณ) ตรวจสอบการขออนุมัติเงินยืมให้เป็นไปตามระเบียบฯ ที่สถาบันฯ กำหนด อย่างละเอียด เพื่อไม่ให้เกิดกรณี ผู้ขอยืมเงิน ยืมเงิน จำนวนมากเกินกว่าความจำเป็น และเกินกว่าค่าใช้จ่ายจริง ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาการทุจริตจากการนำเงินเหลือจ่ายไปใช้ประโยชน์ส่วนตน</p> <p>3) สำนักงานเลขาธิการฯ (งานบัญชี) ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการใช้จ่ายเงิน ว่ามีการใช้จ่ายถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบของสถาบันหรือไม่</p> <p>3.1) กรณีเป็นไปตามระเบียบของสถาบัน ส่วนงานบัญชีจะส่งเอกสารที่ตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ไปให้ส่วนงานการเงินเพื่อประสานไปยังเจ้าของโครงการ/งานให้นำเงินคงเหลือจากการจัดกิจกรรมส่งคืนเข้าสถาบัน และส่วนงานบัญชีจะบันทึกข้อมูลในระบบบัญชีเพื่อตัดค่าใช้จ่ายตามระบบงบประมาณและโครงการที่ถูกต้อง</p> <p>3.2) กรณีเอกสารหรือหลักฐานการเบิกจ่ายไม่ชัดเจนหรือไม่เป็นไปตามระเบียบของสถาบัน ส่วนงานบัญชีจะประสานพนักงานผู้รับผิดชอบโครงการ/งาน เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงและเรียกเอกสารยืนยันเพิ่มเติม</p> <p>3.2.1) กรณีเจ้าของโครงการ/งาน สามารถชี้แจงรายละเอียดหรือมีเอกสารหลักฐานชี้แจงเพิ่มเติมและเป็นไปตามระเบียบของสถาบัน</p> <p>3.2.2) กรณีเจ้าของโครงการ/งาน ใช้จ่ายไม่ตรงตามระเบียบของสถาบัน ส่วนงานบัญชีจะเรียกเงินคืนจากเจ้าของโครงการ/งาน</p> <p>4) สำนักงานเลขาธิการฯ (งานการเงิน) มีหนังสือทวงถามลูกหนี้เงินยืม กรณีลูกหนี้เงินยืมไม่ส่งคืนเงินยืมภายในกำหนด</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		ระยะเวลาเป็นประจำทุกสัปดาห์ พร้อมทั้งรายงานต่อที่ประชุมผู้บริหารฯ ทราบเป็นประจำทุกครึ่ง
2	พนักงานไม่นำเงินที่รับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของผู้รับการฝึกอบรม สัมมนาส่งฝ่ายการเงินเกินกำหนดเวลา 10 วัน	<p>1) ผู้บริหารกำหนดมาตรการในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพกับงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก (นักศึกษา ผู้ค้า) จึงกำหนดให้ “เจ้าหน้าที่หลักสูตร มีหน้าที่รับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของนักศึกษา นำส่งฝ่ายการเงินก่อนเดินทางอย่างน้อย 10 วันทำการ และหากนักศึกษาต้องการใบเสร็จรับเงิน ให้ฝ่ายการเงินออกให้ในนามสถาบัน ฯ มิให้ผลภาระให้นักศึกษาไปชำระที่โรงแรมเอง เพื่อป้องกันการเสียชื่อและปัญหาอื่น ๆ ที่จะตามมา” ตามบันทึกข้อความที่ สนล.ว. 36/2562 ลงวันที่ 3 มกราคม 2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และต่อมาในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผู้บริหารได้กำหนดมาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดการทุจริตการยกยอกเงิน หรือกระทำการอันเป็นผลประโยชน์แก่ตนของพนักงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก (นักศึกษา ผู้ค้า) จึงปรับปรุงวิธีการรับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของนักศึกษา ตามบันทึกข้อความที่ สนล. 1981/2563 ลงวันที่ 7 ตุลาคม 2563 เรื่อง ขอปรับปรุงวิธีการรับชำระค่าที่พักห้องเดี่ยวของนักศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ดังนี้</p> <p>1) เจ้าหน้าที่หลักสูตรจัดทำข้อมูลนักศึกษาที่ประสงค์ชำระค่าที่พักห้องเดี่ยว รายละเอียดประกอบด้วย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1) ชื่อ – นามสกุล/หน่วยงาน/บริษัท 1.2) ที่อยู่ 1.3) เลขบัตรประจำตัวผู้เสียภาษี <p>ทั้งนี้ ให้นำส่งรายละเอียดดังกล่าวให้ส่วนงานการเงิน สำนักงานเลขาธิการ</p> <p>2) เจ้าหน้าที่หลักสูตรจัดเก็บค่าที่พักห้องเดี่ยว และนำส่งส่วนงานการเงิน เป็นเงินสดเท่านั้น โดยนำส่งล่วงหน้าอย่างน้อย 10 วันทำการก่อนเข้าพัก</p>

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
		<p>3) ส่วนงานการเงินรวบรวมเงินสด และรายละเอียดการเข้าพัก ส่งไปให้โรงแรมหรือบริษัททัวร์ต่อไป</p> <p>4) สำนักงานเลขาธิการ (งานการเงิน) เป็นผู้ประสานงานกับ โรงแรมหรือบริษัททัวร์ ในการออกใบเสร็จรับเงินค่าห้องพักเดี่ยว และนักศึกษาสามารถรับใบเสร็จรับเงินดังกล่าวกับทางโรงแรม หรือบริษัททัวร์</p> <p>5) หากเจ้าหน้าที่หลักสูตรไม่นำส่งเงินและข้อมูลนักศึกษาตาม กำหนดระยะเวลาล่วงหน้าอย่างน้อย 10 วันทำการก่อนเข้าพัก ให้เจ้าหน้าที่หลักสูตรจัดทำบันทึกข้อความชี้แจงเหตุผลต่อรอง เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า โดยผ่านผู้อำนวยการสำนัก/ วิทยาลัย/พิพิธภัณฑ</p>

นางสุพรรณณี งามวุฒิกุล
ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการฯ
ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงฯ